

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОСНОВ ПРАВА УКРАЇНИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-педагогічної роботи

та соціальних питань і розвитку

Львівського національного університету

імені Івана Франка

доц. Качмар В. М.

« ___ » _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

для студентів економічного факультету

Автор програми проф. Кіселичник В.П.

Затверджено протоколом №_6_ засідання кафедри від _01_ лютого 2021 року.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни
«Конституційне право України»)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів: 3	Галузь знань <u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u> (шифр, назва)	Нормативна	
Модулів: 1	Напрями <u>051 «Економіка»</u> (шифр, назва)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 1	Спеціалізація <u>Економіка та правове регулювання в бізнесі</u> (назва)	1-й	-й
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 90		2-й	<i>Лекції</i>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год	.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		32 год	.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		26 год.	
		ІНДЗ:	
Вид контролю: залік			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування теоретичних знань та вироблення навичок, щодо практичного застосування норм конституційного права, формування у студентів високої правосвідомості та підвищення рівня правової культури, вироблення навичок необхідних для аналізу конституційно-правових норм та їх застосування на практиці.

Завдання:

- освоєння теоретичного матеріалу;
- розгляд і вирішення студентами практичних ситуацій, що виникають в сфері конституційних правовідносин;
- підготовка студентами проектів правових документів
- визначення сутності правової системи сучасної України,
- ознайомлення студентів з основними проблемами конституційного права.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен розуміти сутність правових та політичних процесів, які відбуваються у державі, освоїти базову юридичну термінологію, яка застосовується на практиці, а також знати зміст основних положень Конституції України, інших нормативно-правових актів та джерел права, знати структуру, правовий статус законодавчої, виконавчої та судової гілок влади.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Тема 1.

Конституційне право – провідна галузь національного права України

- 1.) Поняття, предмет та метод галузі «Конституційне право України». Місце та роль конституційного права в системі національного права України.
- 2.) Система галузі конституційного права України. Конституційно-правові норми і конституційно-правові інститути.
- 3.) Конституційно-правові відносини. Суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин.
- 4.) Конституційне право України – як галузь національного права, наука та навчальна дисципліна.
- 5.) Джерела конституційного права України.

Тема 2.

Основи вчення про Конституцію. Конституція України

- 1.) Причини виникнення (появи) конституції як явища загальноєвропейської правової культури.
- 2.) Поняття та зміст Конституції України.
- 3.) Юридичні властивості Конституції України.
- 4.) Функції Конституції України як Основного закону держави.

- 5.) Конституційний процес в Україні в 1991-1996 роках. Прийняття Конституції України 1996 року.
- 6.) Структура Конституції України. Порядок та процедура внесення змін до Основного закону держави.

Тема 3.

Основи конституційного ладу України

- 1.) Поняття конституційного ладу.
- 2.) Характеристика конституційного ладу за суттю, формою та змістом. Ознаки конституційного ладу.
- 3.) Основні засади конституційного ладу.
- 4.) Гарантії конституційного ладу.

Тема 4.

Форми безпосередньої демократії

- 1.) Поняття і суть безпосереднього народовладдя та його основні форми.
- 2.) Вибори – пріоритетна форма безпосередньої демократії. Принципи виборчого права.
- 3.) Референдум як форма безпосередньої демократії.
- 4.) Виборча система України.

Тема 5.

Основи правового статусу людини і громадянина

Лекція № 1

- 1.) Правовий статус людини і громадянина як інститут конституційного права.
- 2.) Міжнародно – правові стандарти щодо прав і свобод людини і громадянина та національне регулювання прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- 3.) Поняття та види основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина:
 - а) громадянські (особисті) права і свободи людини і громадянина;
 - б) політичні права і свободи громадян України;
 - в) економічні та соціальні права та свободи людини і громадянина в Україні; проблемні питання реалізації;
 - г) культурні права і свободи людини і громадянина;
 - д) культурні права і свободи людини і громадянина.

Лекція №2

- 1.) Конституційні обов'язки громадян України.

- 2.) Конституційно-правові гарантії прав і свобод людини і громадянина.
- 3.) Інститут громадянства:
 - а) поняття та принципи;
 - б) підстави та умови набуття;
 - в) підстави припинення та підстави для втрати громадянства України.
- 4.) Правовий статус іноземців та осіб без громадянства в Україні.

Тема 6.

Конституційно-правовий статус Верховної Ради України

Лекція № 1

- 1.) Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні. Місце і роль Верховної Ради України в системі органів державної влади.
- 2.) Кількісний склад та структура Верховної Ради України.
- 3.) Порядок формування українського парламенту.
- 4.) Функції та повноваження Верховної Ради України.
- 5.) Конституційно-правовий статус народного депутата України.

Лекція № 2

- 1.) Форми діяльності Верховної Ради України. Сесія – основна організаційно-правова форма діяльності Верховної Ради України.
- 2.) Законодавчий процес у Верховній Раді України та його стадії.
- 3.) Конституційно-правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Тема 7.

Конституційно –правовий статус Президента України

Лекція №1

- 1.) Загальна характеристика інституту президентства.
- 2.) Становлення інституту президентства в Україні.

3.) Місце і роль Президента в механізмі Української держави відповідно до Основного закону держави 1996 року.

4.) Функції та повноваження Президента України.

Лекція № 2

1.) Вибори Президента України.

2.) Конституційні підстави і процедура дострокового припинення повноважень Президента України.

3.) Відповідальність Президента України. Усунення Глави держави з поста в порядку імпічменту.

Тема 8.

Виконавча влада в Україні

Лекція №1

1.) Загальна характеристика статусу органів виконавчої влади.

2.) Кабінет Міністрів України в системі органів виконавчої влади. Порядок формування та повноваження.

3.) Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади в Україні. Система органів та компетенція.

Лекція № 2

1.) Місцеві органи виконавчої влади в Україні. Система та порядок утворення.

2.) Повноваження місцевих державних адміністрацій та їх голів.

3.) Взаємодія та співпраця місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

Тема 9.

Судова влада України. Вища Рада правосуддя.

Лекція №1

1.) Судова влада: поняття, ознаки та функції.

- 2.) Система судоустрою України.
- 3.) Статус суддів України. Порядок призначення судді на посаду.
- 4.) Звільнення судді із посади та припинення його повноважень.

Лекція №2

- 1.) Вища рада правосуддя: статус члена Вищої ради правосуддя.
- 2.) Порядок обрання (призначення на посади членів Вищої ради правосуддя.
- 3.) Структура Вищої ради правосуддя. Здійснення повноважень Вищою радою правосуддя.
- 4.) Участь у формуванні суддівського корпусу.
- 5.) Дисциплінарні провадження щодо суддів.
- 6.) Вжиття заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя.

Тема 10.

Конституційний Суд України як орган конституційної юрисдикції.

Лекція №1

- 1.) Конституційний Суд України: статус та порядок формування.
- 2.) Повноваження органу конституційної юрисдикції.
- 3.) Організація діяльності Конституційного Суду України.
- 4.) Конституційне провадження. Порядок звернення до Конституційного Суду України та відкриття провадження у справі.
- 5.) Розгляд справ у конституційному суді. Акти Конституційного Суду України.

Тема 11.

Територіальний устрій та місцеве самоврядування в Україні

Лекція №1

- 1.) Територіальний устрій та адміністративно-територіальна реформа в Україні.
- 2.) Місцеве самоврядування в Україні: правова, матеріальна та організаційна основи діяльності.
- 3.) Система органів місцевого самоврядування та повноваження.
- 4.) Вибори до органів місцевого самоврядування.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього годин	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Основи конституційного права												
Тема 1.	7	2	2			3						
Тема 2.	7	2	2			3						
Тема 3.	6	2	2			2						
Тема 4.	6	2	2			2						
Тема 5.	10	4	4			2						
Тема 6.	10	4	4			2						
Тема 7.	10	4	4			2						
Тема 8.	10	4	4			2						
Тема 9.	10	4	4			2						
Тема 10.	7	2	2			3						
Тема 11.	7	2	2			3						
Усього :	90	32	32			26						

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Конституційне право – провідна галузь національного права України	2
2	Основи вчення про Конституцію. Конституція України	2
3	Основи конституційного ладу України	2
4	Форми безпосередньої демократії	2
5	Основи правового статусу людини і громадянина	4

6	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	4
7	Конституційно –правовий статус Президента України	4
8	Виконавча влада в Україні	4
9	Судова влада України. Вища Рада правосуддя.	4
10	Конституційний Суд України як орган конституційної юрисдикції	2
11	Територіальний устрій та місцеве самоврядування в Україні	2
	Разом	32

6. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Конституційне право – провідна галузь національного права України	3
2	Основи вчення про Конституцію. Конституція України	3
3	Основи конституційного ладу України	2
4	Форми безпосередньої демократії	2
5	Основи правового статусу людини і громадянина	2
6	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	2
7	Конституційно –правовий статус Президента України	2
8	Виконавча влада в Україні	2
9	Судова влада України. Вища Рада правосуддя.	2
10	Конституційний Суд України як орган конституційної юрисдикції	3
11	Територіальний устрій та місцеве самоврядування в Україні	3
	Разом	26

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Під час практичного заняття викладач має право застосувати одну із наступних форм проведення поточного контролю:

- усне опитування;
- письмове опитування (контрольна робота);
- тестовий контроль.

Тестовий контроль можна проводити як на практичних, так і на лекційних заняттях.

Модульний контроль – це оцінювання якості системного засвоєння студентами матеріалу шляхом проведення модулів. Форма модульного контролю за рішенням кафедри може бути у вигляді:

- тестів;
- письмових завдань;
- усно (колоквиум).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Форма проведення заліку може бути усною, письмовою, тестовою або у комбінованій формі.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Результати контролю враховують при визначенні середнього бала за поточний та модульні контролю. У разі відсутності оцінок (балів) на практичних заняттях, студентів за поточний контроль виставляють «0» балів.

Оцінювання знань студентів проводять шляхом виставлення балів за такою шкалою:

№	Бали	Рівень знань за національною шкалою
1	50	Відмінно
2	45	Дуже добре
3	40	Добре
4	31	Задовільно
5	26	Достатньо
6	0	Незадовільно

Студенту, який був відсутній на практичному занятті, або не виконав завдання з практичного заняття (задачі, творчі чи практичні завдання тощо), або зголосився про свою неготовність, або за результатами відповіді не виявив знань і отримав оцінку незадовільно, виставляють «0» балів. Отримані у такому разі («0» балів) враховують при визначенні середнього бала.

Для допущення до екзамену студент мусить набрати за результатами поточного та модульного контролів не менше 26 балів). Якщо студент не виконав усі види робіт передбачених навчальним планом (має невідпрацьовані заборгованості, не склав модуля), вважається, що він не виконав навчальної програми і до екзамену не допускається.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Кінцева оцінка за екзамен складається із суми середнього бала за поточний та модульний контролю і балів за екзамен з дотримання пропорції 50% - 50%. Під час складання екзамену студент має набрати не менше 26 балів. Якщо студент

набирає менше 26 балів, екзамен вважається нескладеним і бали за нього не зараховуються. Студент отримує оцінку «незадовільно» і складає екзамен за талоном №2.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>
			<i>Екзаменаційна оцінка</i>
90 – 100	A	Відмінно	Відмінно
81-89	B	Дуже добре	Добре
71-80	C	Добре	
61-70	D	Задовільно	Задовільно
51-60	E	Достатньо	
0-50	FX	Незадовільно з правом перескладання	Незадовільно
0-50	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА І ЗАКОНОДАВСТВО

1. Конституція України 1996 (Із змінами та доповненнями).
2. Закон України «Про народовладдя через Всеукраїнський референдум»
3. Закон України (далі –ЗУ) «Про громадянство України» //ВВР, 2001, №13, ст.65.
4. ЗУ «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» // ВВР, 2012, №19-20, ст.179.
5. ЗУ «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» //ВВР, 2012, №16, ст.146.
6. Закон України «Про статус народного депутата України» //ВВР, 1993, № 3, ст. 17.
7. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» // ВВР, 2010, № 14-15, № 16-17, ст.133.
8. Закон України «Про Комітети Верховної Ради України» // ВВР, 1995, № 9, ст. 134.
9. Виборчий кодекс України // ВВР, 2020, №7 - №9, ст. 48.

- 10.3У «Про Вищу раду правосуддя» //ВВР, 2017, №78, ст. 50.
- 11.3У «Про центральні органи виконавчої влади» // ВВР, 2011, №38, ст. 385.
- 12.3У «Про місцеве самоврядування в Україні» // ВВР, 1997, №24, ст.170.
- 13.3У «Про Кабінет Міністрів України» //ВВР, 2016, №12, ст. 137.
- 14.3У «Про судоустрій та статус суддів» //ВВР, 2017, №7-8, ст. 50.
- 15.3У «Про Конституційний Суд України»//ВВР, 2016, №4, ст. 43.
- 16.3У «Про Раду національної безпеки і оборони //ВВР, 1998, №35, ст. 237.
- 17.3У «Про місцеві державні адміністрації» // ВВР, № 20-21, ст.190 (із змінами та доповненнями).
- 18.Загальна декларація прав людини 1948 р. // Офіційний вісник України від 15.12.2008 р. / 2008 р., №93, стор. 89, стаття 3103.
- 19.Міжнародний Пакт про громадянські та політичні права 1966 р.
- 20.Міжнародний Пакт про економічні, соціальні та культурні права 1966 р.
- 21.Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод // Офіційний вісник України від 16.04.1998 р./1998, №13/ №32 від 23.08.2006 / стор.270.
- 22.Кривенко Л.Т. Верховна Рада України. – К.: ІнЮре, - 47 с.
- 23.Український парламентаризм: минуле і сучасне. / За ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: Парламентське вид-во, 1999. – 368 с.
- 24.В.Ф. Мелашенко. Основи конституційного права України: К.: Вентурі; 1995. – 220 с.
- 25.Конституційне право України /За ред. В.Я.Тація, В.Ф. Погорілка, Ю.М. Тодики. – К.: Український центр правничих студій, 1999. – 376 с.
- 26.Ю.Н. Тодыка. Конституционное право Украины: отрасль, права, наука, учебная дисциплина. Учебное пособие – Харьков: «ФОМО»; Райдер. – 1998. – 292 с.
- 27.Конституційне право України / За ред. В.Ф. Погорілка/ К, «Наукова думка», 1999. – 733 с.
- 28.В.В. Кравченко. Конституційне право України. Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2000. – 320 с.
- 29.О.Ф. Фрицький. Конституційне право України. Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 536 с.
- 30.Погорілко В.Ф., Федоренко В.І. Конституційне право України. Академічний курс: Підруч.: У 2т. – Т.1 /За ред. В.Ф. Погорілка. – К.:ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006. – 544 с.
- 31.Конституційне право України:Підручник для студ. вищ. навч. закл. /За ред. В.П. Колісника та Ю.Г. Барабаша. – Х.: Право, 2008. – 416 с.